

Dažādu ekosistēmu pakalpojumu grupu relatīvā nozīme Latvijas iedzīvotāju dzīvē

Relative importance of different forest
ecosystem service groups for the inhabitants of
Latvia

«Vide un ilgtspējīga meža apsaimniekošana Baltijas reģionā –
problēmas un risinājumi», Daugavpils,
2016.gada 8.decembris

Zane Lībiete, Arta Bārdule, LVMI «Silava»

zane.libiete@silava.lv

Kas ir ekosistēmu pakalpojumi?

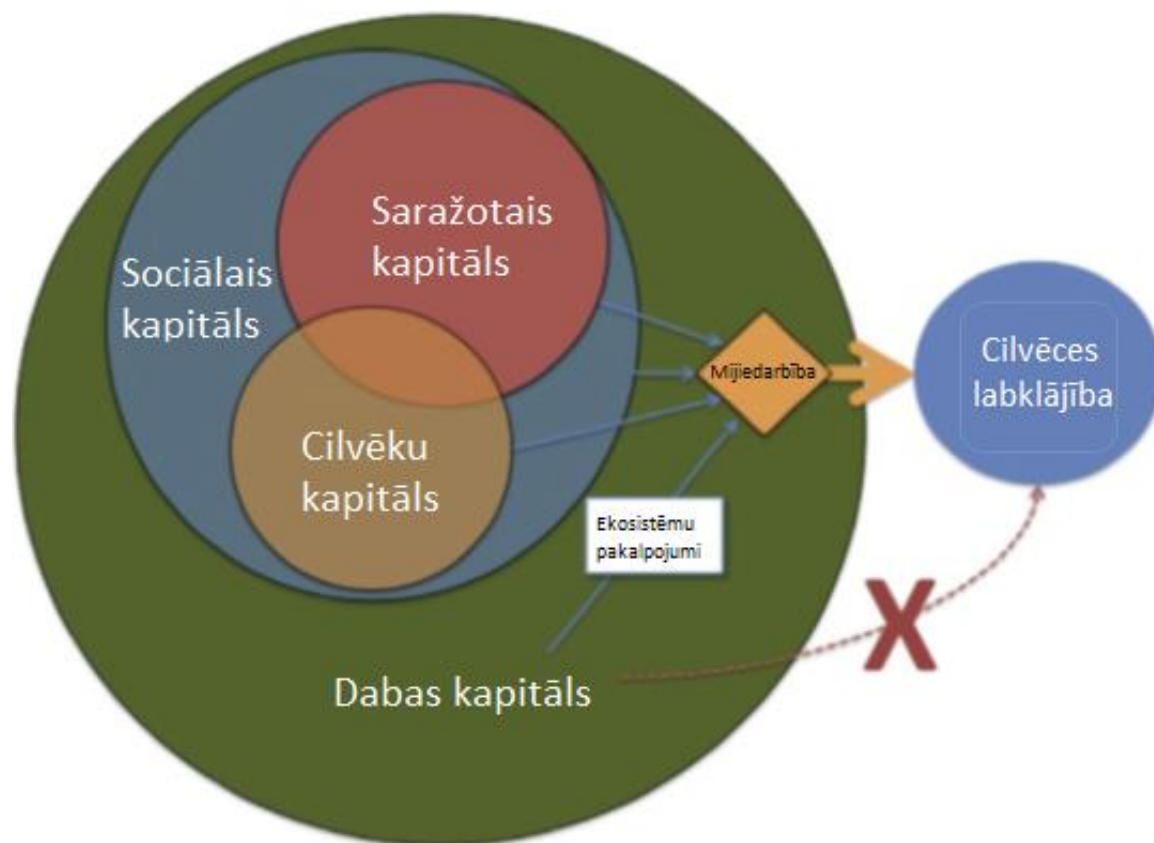
- Apstākļu un procesu kopums, caur kuru dabiskās ekosistēmas un sugas, kas tās veido, uztur un piepilda cilvēku dzīvi (Daily 1997)
↓
- Ieguvumi cilvēku populācijai, ko tieši vai netieši nodrošina ekosistēmu funkcijas (Costanza 1997)
↓
- Visi labumi, ko cilvēki gūst no ekosistēmām (MEA 2005)
↓
- **Ekosistēmas struktūru un funkciju ieguldījums cilvēku labklājībā, kas veidojas kombinācijā ar cilvēka darbības ieguldījumu ekosistēmā (Burkhard et al. 2012)**

Dabas kapitāls un cilvēces labklājība

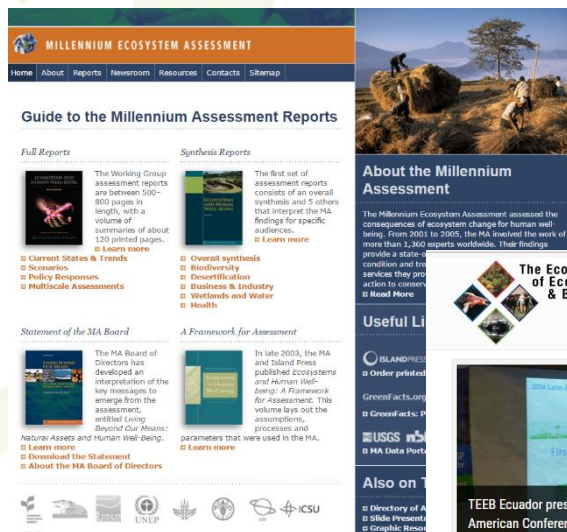
Saražoto un cilvēku kapitālu uztur sociālais kapitāls, ko savukārt uztur dabas kapitāls.

Ekosistēmu pakalpojumi ir dabas kapitāla devums cilvēces labklājībā, tomēr to plūsma nav tieša. **Tādēļ ekosistēmu pakalpojumu kontekstā ir būtiski pielietot iekļaujošu, starpdisciplināru pieeju.**

Avots: Costanza et al 2014

Ekosistēmu pakalpojumu klasifikācija

About the Millennium Assessment

The Millennium Ecosystem Assessment assessed the consequences of ecosystem change for human well-being. From 2001 to 2005, the MA involved the work of more than 1,300 experts worldwide. Their findings provide a state-of-the-world condition and the services they provide to humankind.

[Read More](#)

The Economics of Ecosystems & Biodiversity

HOME ABOUT AREAS OF WORK PUBLICATIONS

Useful Links

- [Biodiversity](#)
- [Order printed](#)
- [Green facts](#)
- [USGS](#)
- [MA Data Portal](#)

Also on TEEB

- [Directory of A](#)
- [Slide Presenta](#)
- [Graphic Resou](#)

Making Nature's Values Visible

The Economics of Ecosystems and Biodiversity (TEEB) is a global initiative focused on "making nature's values visible". Its principal objective is to mainstream the value of biodiversity and ecosystem services into decision-making at all levels. It aims to achieve this goal by following a structured approach to valuation that helps decision-makers recognize the wide range of benefits provided by ecosystems and biodiversity, demonstrate their value in economic terms, and where appropriate, capture those values in decision-making.

TEEB Country Studies

Sector & Biome Studies

Multimedia

New Broad connects at the SDG? Peter Bakker and Prof. Johan Rockström

Upcoming Events

04.12.16 - 17.12.16
CBD COP13 - Mainstreaming Biodiversity for Well-Being

Latest

Spotlight

Twitter

View the TEEB blog Newsletter sign up

name email address

sign up for the latest news and information. Your details will not be shared.

Follow us [f](#) [t](#) [in](#) [+](#)

About us Areas of Work Publications Resources News & Features

CICES

Towards a common classification of ecosystem services

European Environment Agency

Hosted on Behalf of the EEA

Home Structure of CICES Supporting Services & Functions Read-across to MA and TEEB Applications of CICES Resources Contacts

Welcome to the CICES Website, 2016

News

The report of the 2016 Survey of people's experience of using CICES V4.3 is now available for download:

[Report on 2016 Survey Results_19072016](#)

Over 200 people provided information, and their views will be a valuable input for the further development of CICES.

CICES Version 4.3

The Common International Classification of Ecosystem Services (CICES) developed from the work on environmental accounting undertaken by the European Environment Agency (EEA). It supports their contribution to the revision of the System of Environmental-Economic Accounting (SEEA) which is currently being led by the United Nations Statistical Division (UNSD).

The idea of a common international classification is an important one, because it was recognised that if ecosystem accounting methods were to be developed and comparisons made, then some standardisation in the way we describe ecosystem services was needed. Standardisation was seen as especially important where the link to economic accounting has to be made.

Aptauja

- Aptauja «Meža ekosistēmu pakalpojumu nozīme Latvijas iedzīvotāju dzīvē» tika izveidota interneta vietnē www.visidati.lv.
- Aptauja sastāvēja no vispārīgās daļas un specifiskiem jautājumiem, kuros respondentiem skalā no 0-10 tika lūgts novērtēt konkrētu ekosistēmu pakalpojumu grupu nozīmi viņu dzīvē (atbilstoši CICES klasifikācijai, 2016).
- Anketēšana tika uzsākta 2016.gada 31.augustā un slēgta 2016. gada 30.septembrī. Šajā laika periodā tika saņemtas atbildes no 401 respondenta.
- Visiem adresātiem tika lūgts pēc iespējas dalīties ar šo informāciju un pārsūtīt to tālāk.

① visidati.lv/surveys/

VisiDati.lv

Izveido aptauju

Manas aptaujas

Uzstādījumi

Reģistrācijas veidi

Kā veidot aptauju?

Manu aptauju saraksts

Meža ekosistēmu
pakalpojumu nozīme
Latvijas iedzīvotāju dzīvē

15 jautājumi

Publicēta: 15.jūn 2016

Pēdējā atbilde: 30.sep 20:37

Nosūtīt

Rezultāti
401 atbildes

Labot

Atvērt
Aptauja
slēgta

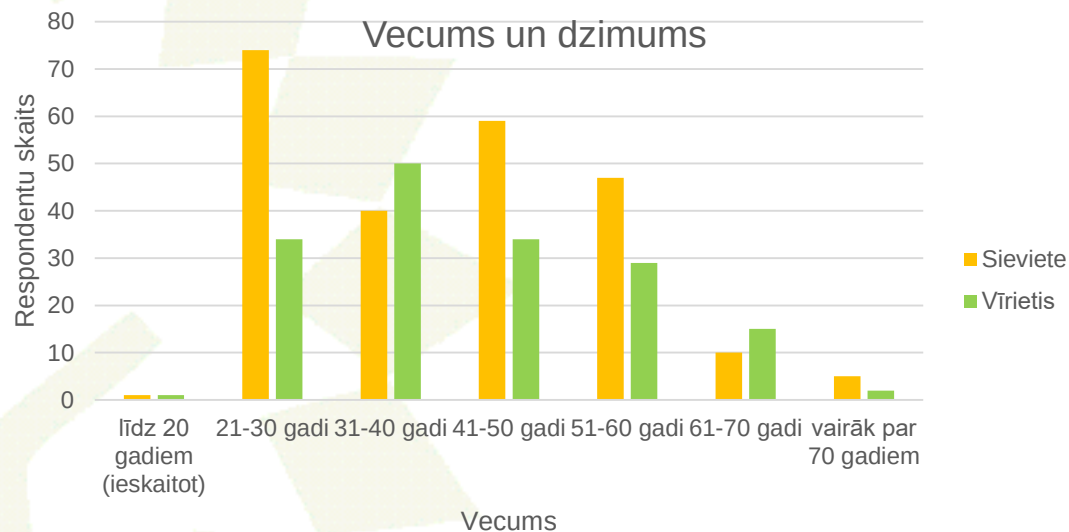
Dzēst

Aptaujas adresāti

Adresātu grupa	Adresāti
Valsts iestādes	LR Zemkopības ministrija, LR Vides un reģionālās attīstības ministrija, Valsts meža dienests, Dabas aizsardzības pārvalde
Zinātniskās iestādes	Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts, Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūts, Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava", LU Bioloģijas institūts, Meža pētīšanas stacija, Latvijas Hidroekoloģijas institūts, Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts BIOR, Zemkopības zinātniskais institūts
Augstākās izglītības iestādes	Latvijas Universitāte, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Rīgas Tehniskā universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Daugavpils Universitāte, Liepājas Universitāte, Vidzemes Augstskola
Citas izglītības iestādes	Meža konsultāciju un pakalpojumu centrs
Meža īpašnieki un apsaimniekotāji	AS "Latvijas valsts meži", Meža īpašnieku biedrība, SIA "Rīgas Meži", Sōdra mežs, Bergvik Skog
Mežizstrāde	SIA Metsa Forest Latvia, SIA "Niedrāji MR", SIA "Laskana", SIA "Billerudkorsnäs Latvia"
Kokrūpniecība	AS Latvijas Finieris, SIA "Kurekss", SIA "Vika Wood", AS "Inčukalns Timber"
NVO	Pasaules dabas fonds, Latvijas Mednieku savienība, Baltijas Vides forums, biedrība "Baltijas Krasti", Latvijas Ornitoloģijas biedrība, biedrība "Zemes draugi", biedrība "Latvijas Zaļā josta", Latvijas Meža sertifikācijas padome, Latvijas Dabas fonds
Sabiedrība	Visu Latvijas novadu pašvaldības, sociālie tīkli (www.facebook.com , www.draugiem.lv)

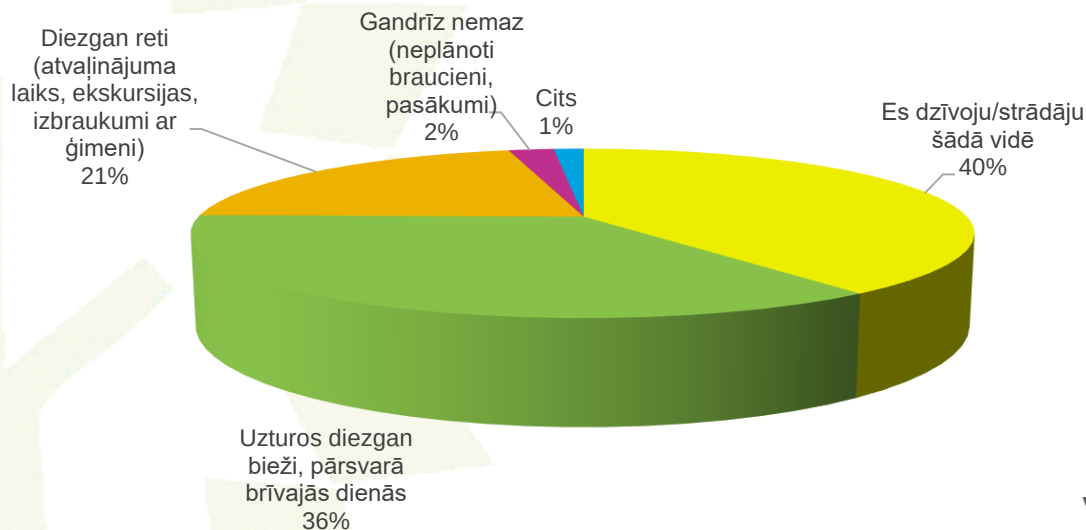
Respondenti (1)

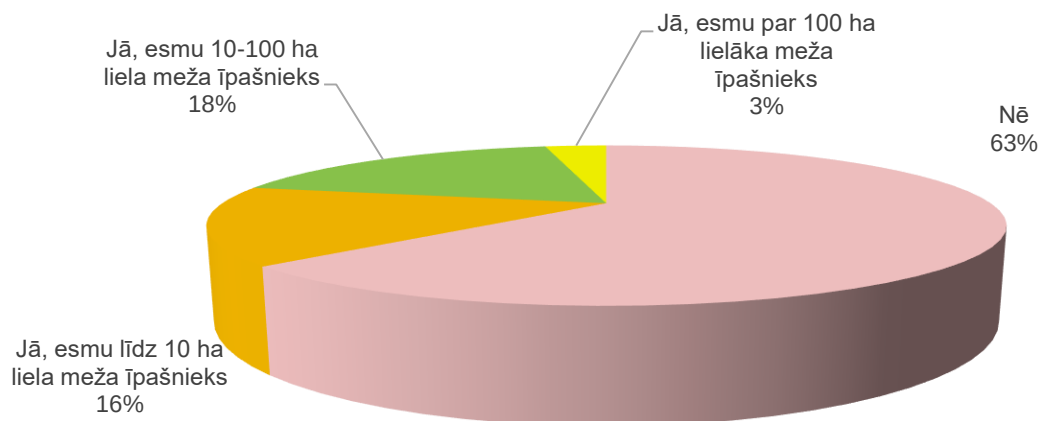
Respondenti (2)

Cik bieži uzturaties mežā?

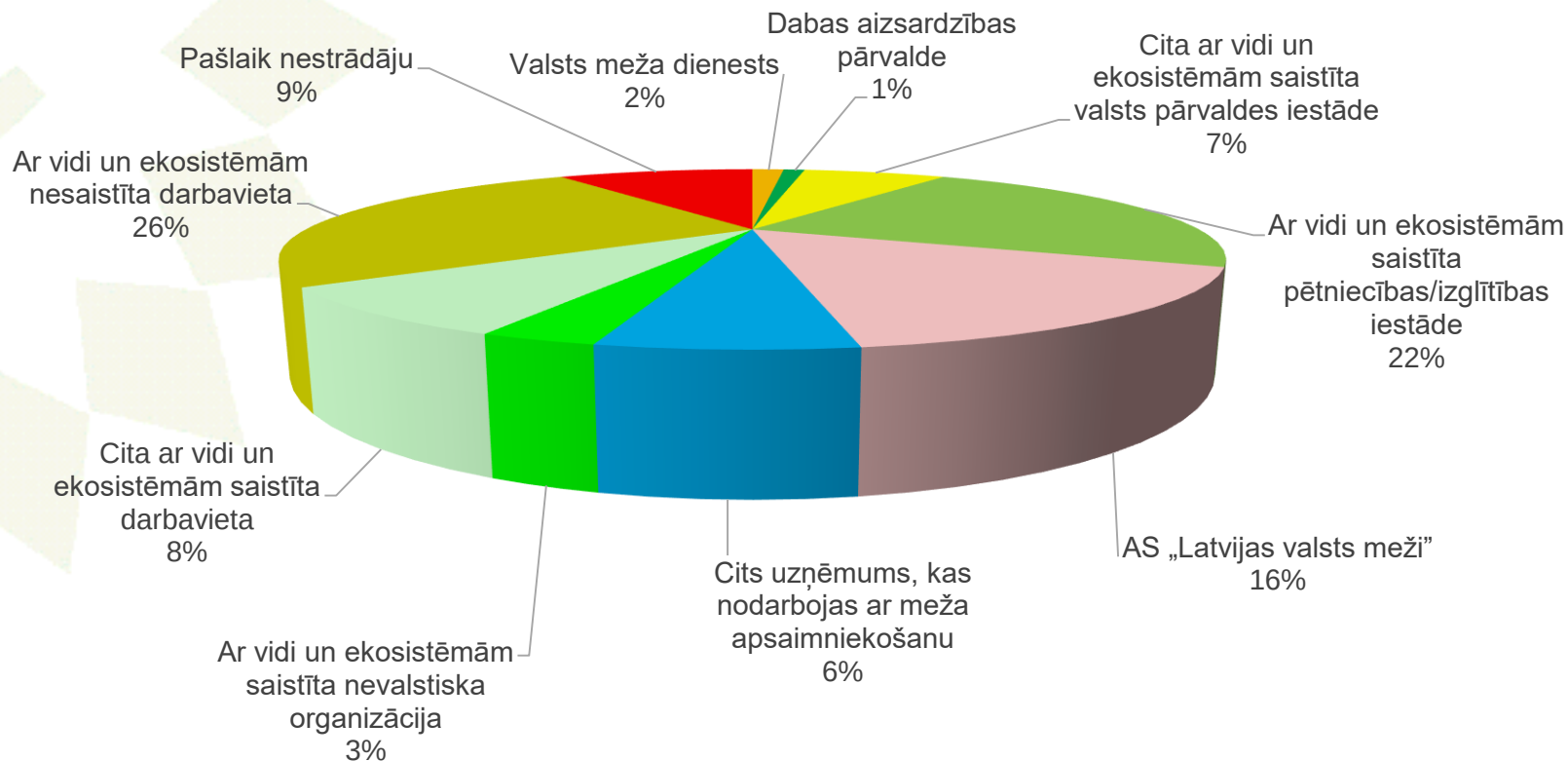

Vai esat meža īpašnieks?

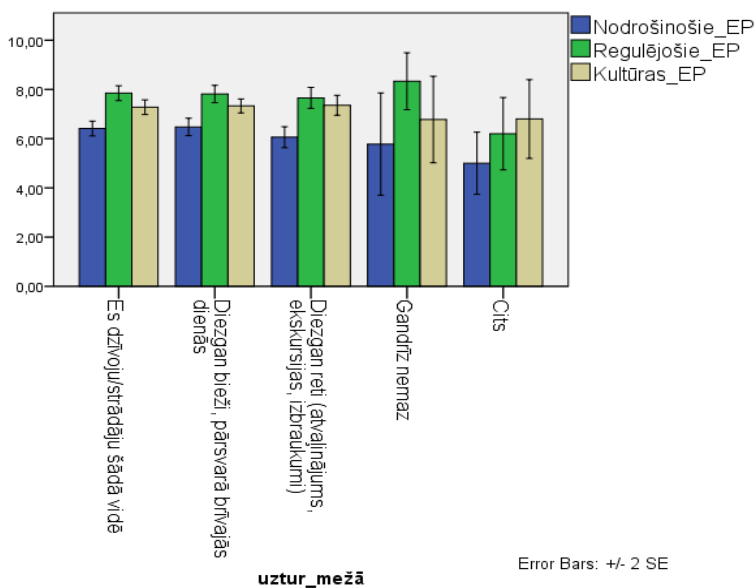
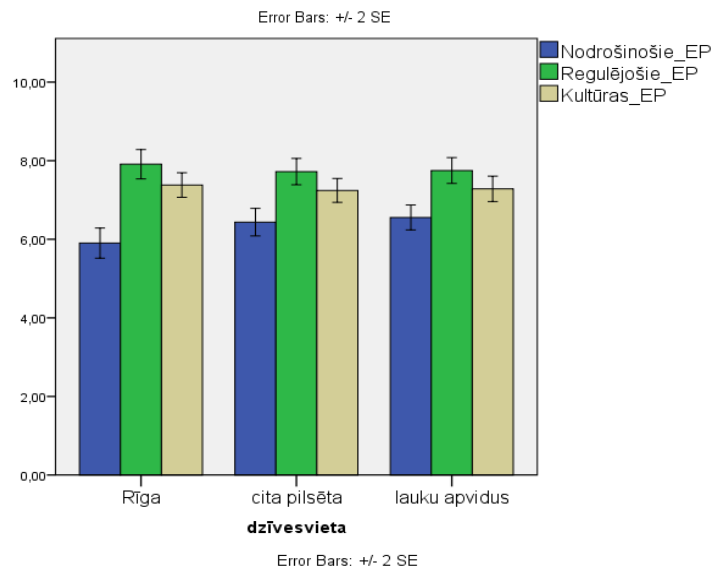
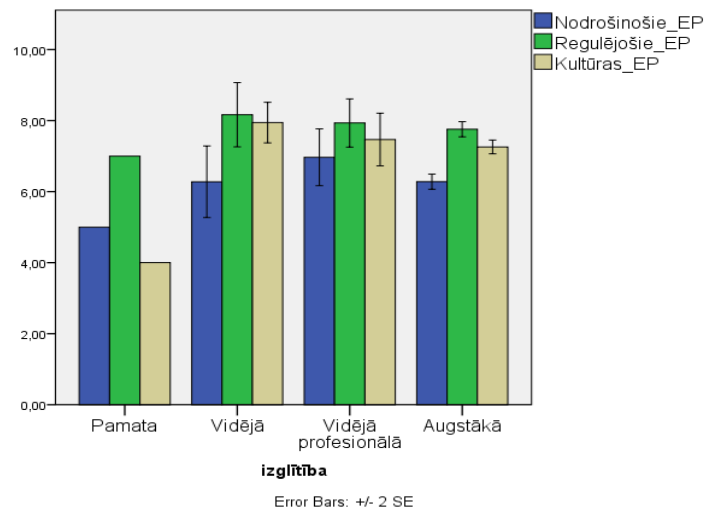
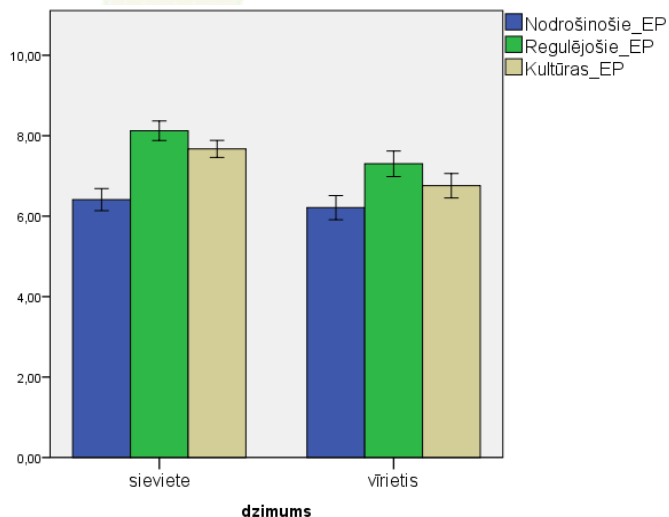

Respondenti (3)

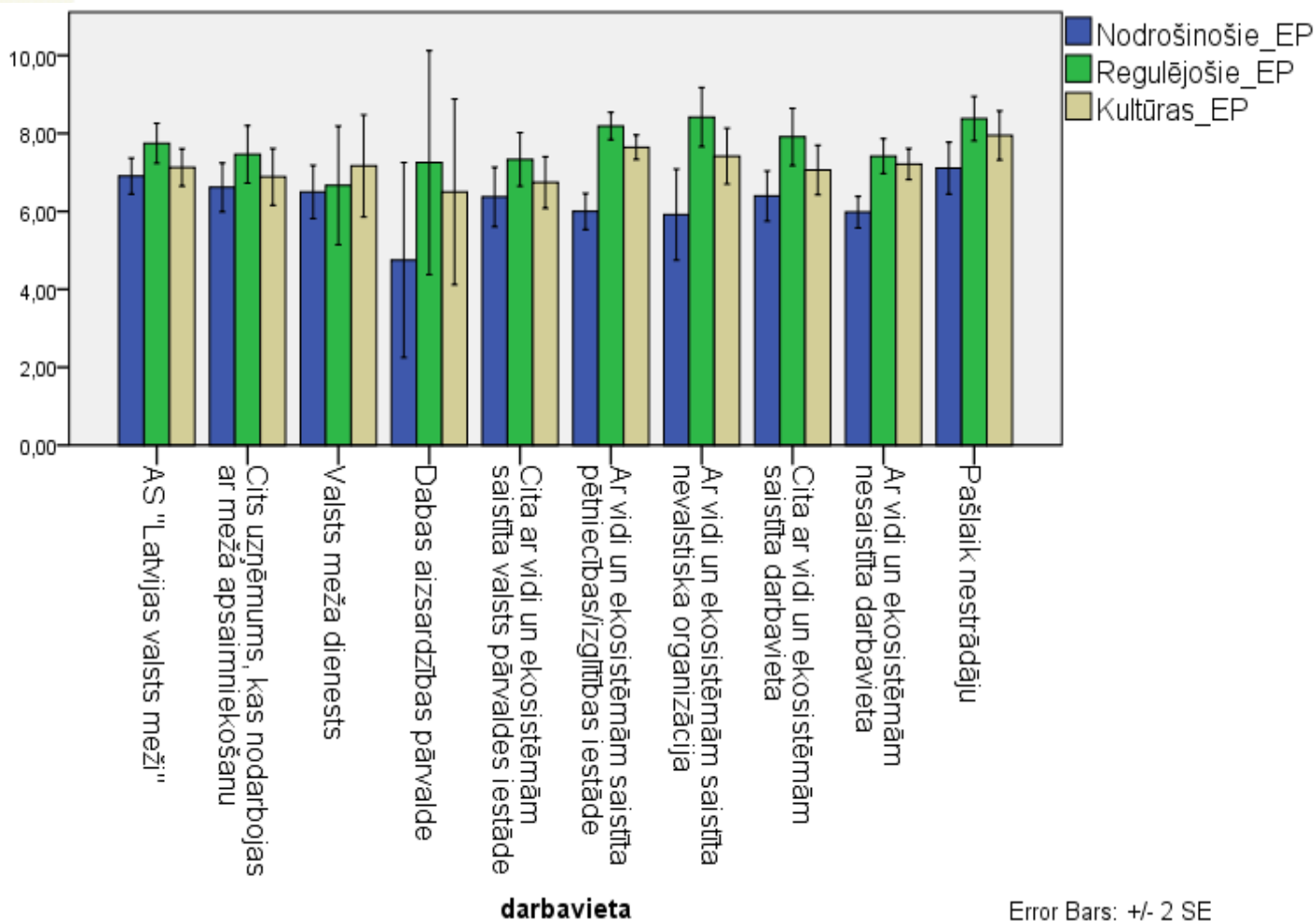
Pašreizējā darba vieta?

Dzimums, dzīvesvieta, izglītība un uzturēšanās biežums mežā

Darba vieta

Error Bars: +/- 2 SE

TOP 3 ekosistēmu pakalpojumi

Nodrošinošie MEP:

1. Savvaļas augi un to pārtikā lietojamie produkti, piemēram, ogas sēnes, ēdami lakstaugi
2. Biomasas enerģijas resursi, piemēram, koksne kurināšanai
3. Šķiedras un citi materiāli no augiem un dzīvniekiem tiešai izmantošanai vai pārstrādei, piemēram, koksne, koksnes šķiedras, dzīvnieku ādas, kauli, ārstniecības augi, dabiskas krāsvielas utt.

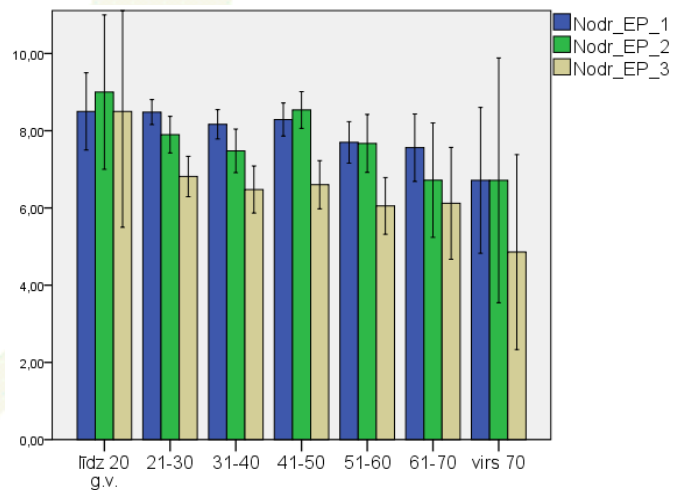
Regulējošie MEP:

1. Piemērotas dzīvotnes un vairošanās vieta augiem un dzīvniekiem
2. Smaku, trokšņu, vizuāli nepievilcīgu skatu ietekmes mazināšana, piemēram, koku un krūmu joslas trokšņa mazināšanai, nepievilcīgu objektu aizsegšanai
3. Kaitīgo vielu filtrācija, piesaiste un uzkrāšana, ko veic dzīvie organismi (mikroorganismi, augi, dzīvnieki), piemēram, koki kā putekļu filtrs vai smago metālu un organisko piesārņojošo vielu uzkrāšana un stabilizācija augos

Kultūras MEP:

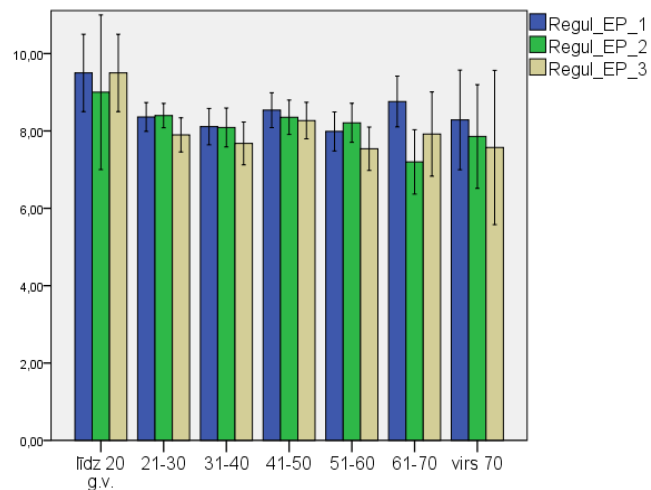
1. Morāli-ētiskā perspektīva – vēlēšanās saglabāt augus, dzīvniekus, meža ekosistēmas un ainavas nākamajām paaudzēm
2. Prieks par savvaļas dzīvniekiem, neskarto dabu un ainavu
3. Fiziska meža ekosistēmu izmantošana hobijiem un brīvā laika aktivitātēm, piemēram, pastaigas, sporta aktivitātes, medības.

Respondentu vecums

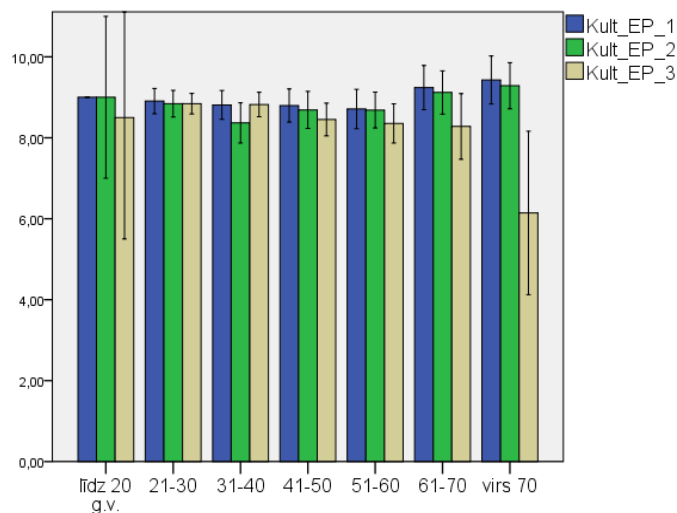
vecums

Error Bars: ± 2 SE

vecums

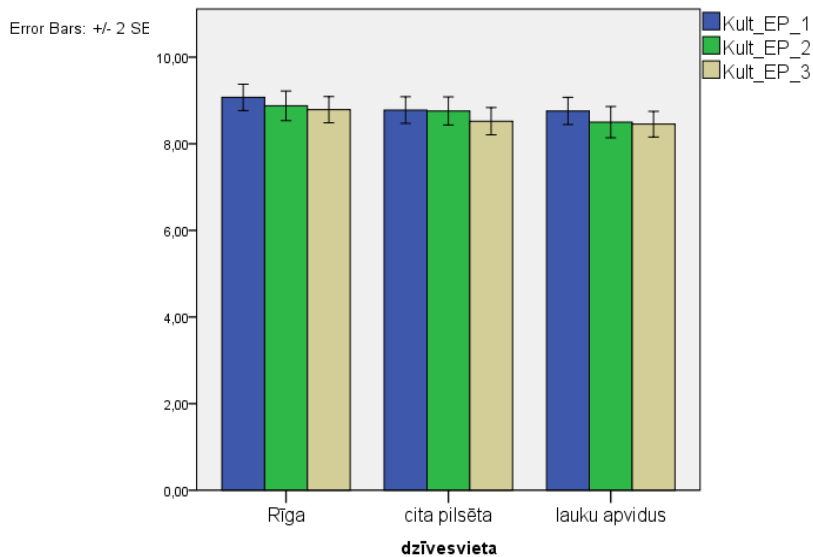
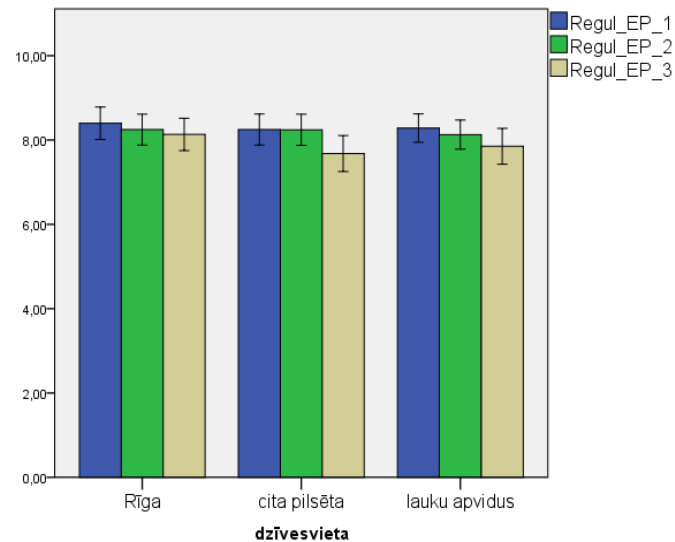
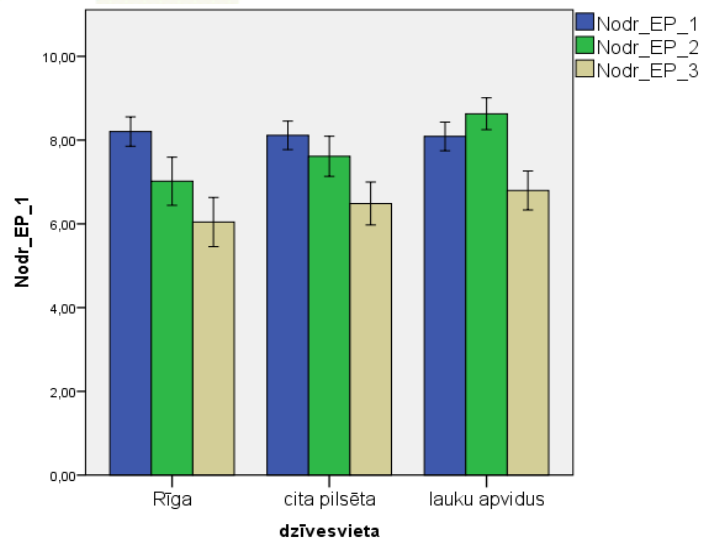
Error Bars: ± 2 SE

vecums

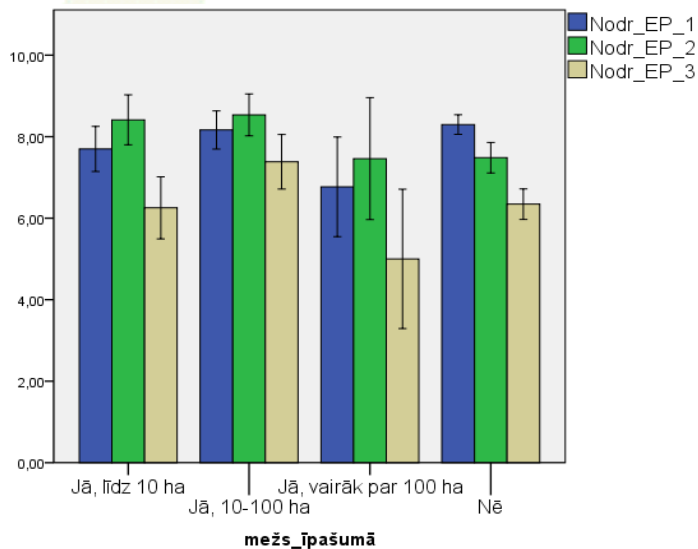
Error Bars: ± 2 SE

Respondentu dzīvesvieta

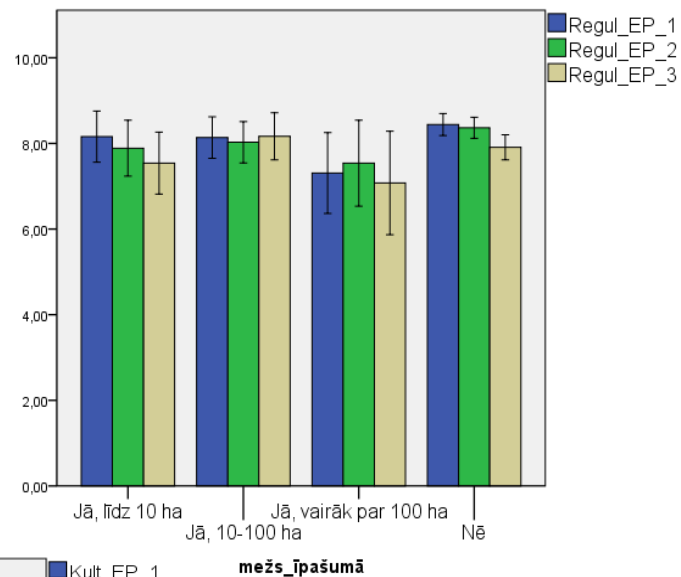

Error Bars: +/- 2 SE

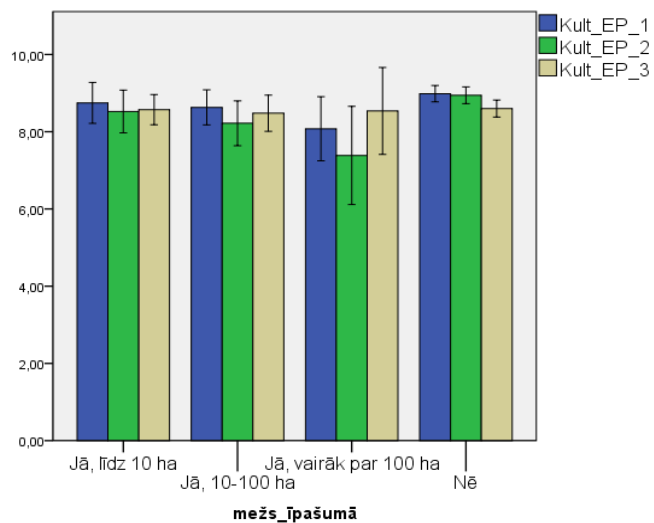
Mežs īpašumā

Error Bars:

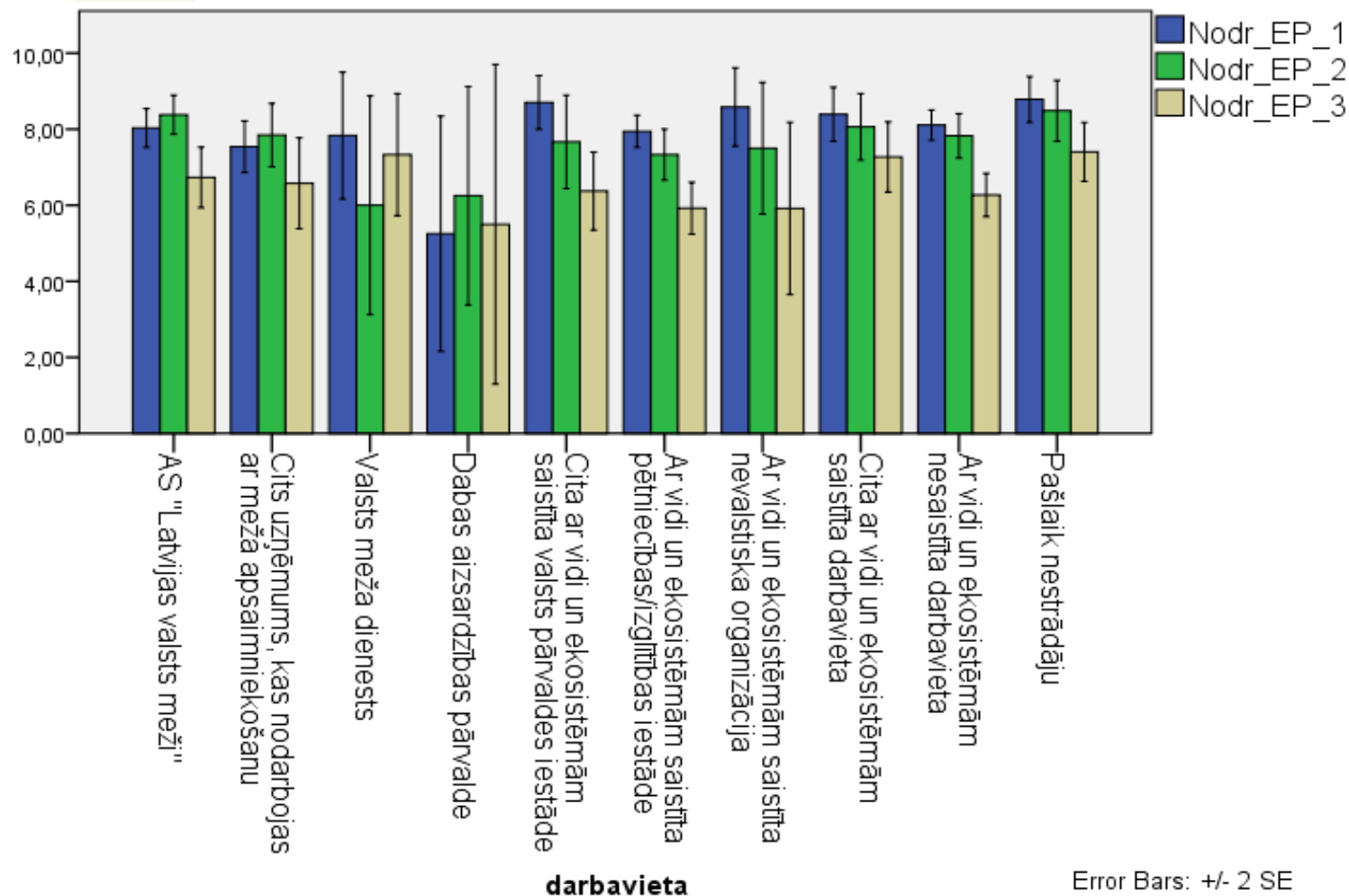

Error Bars: +/- 2 SE

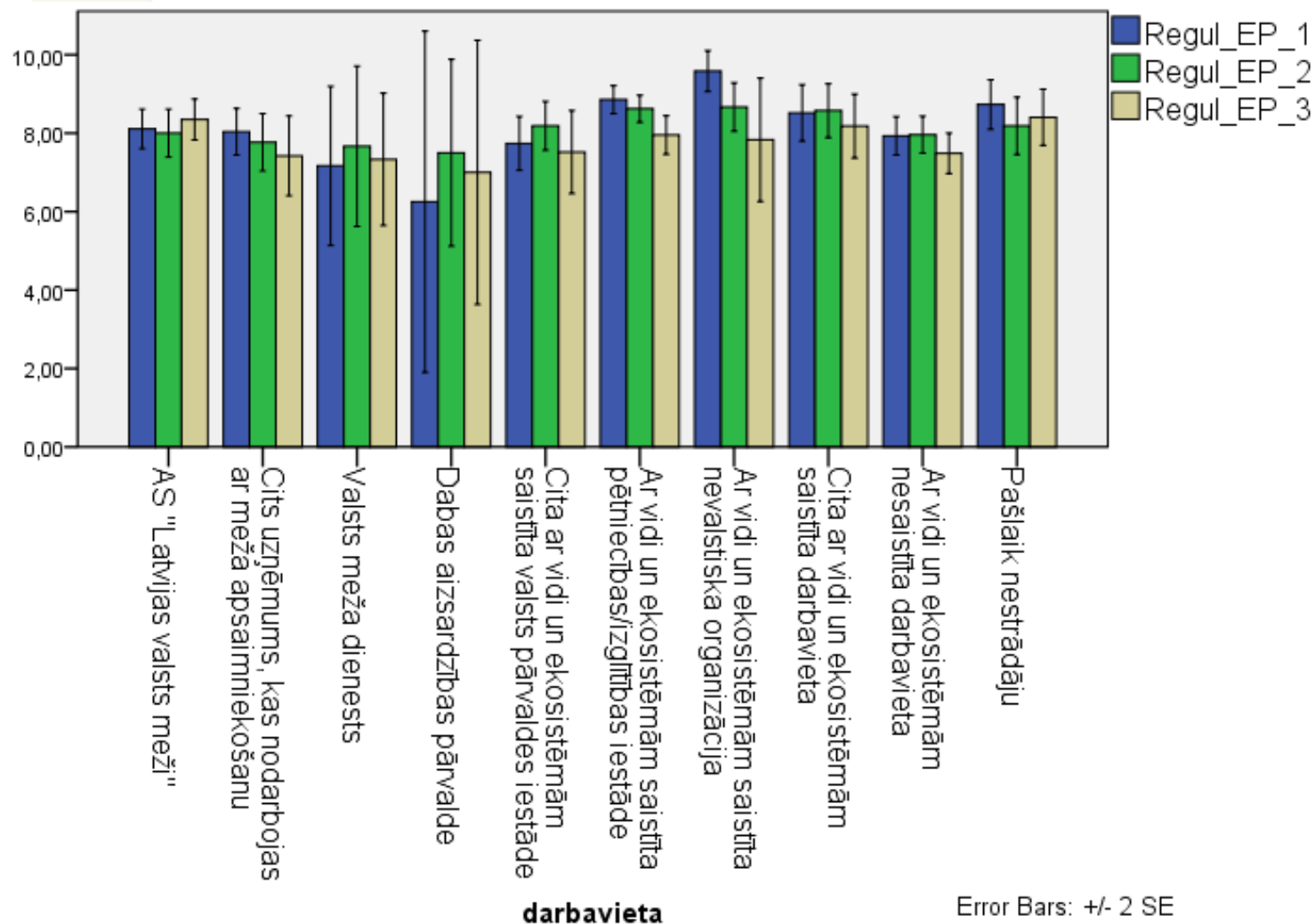

Error Bars: +/- 2 SE

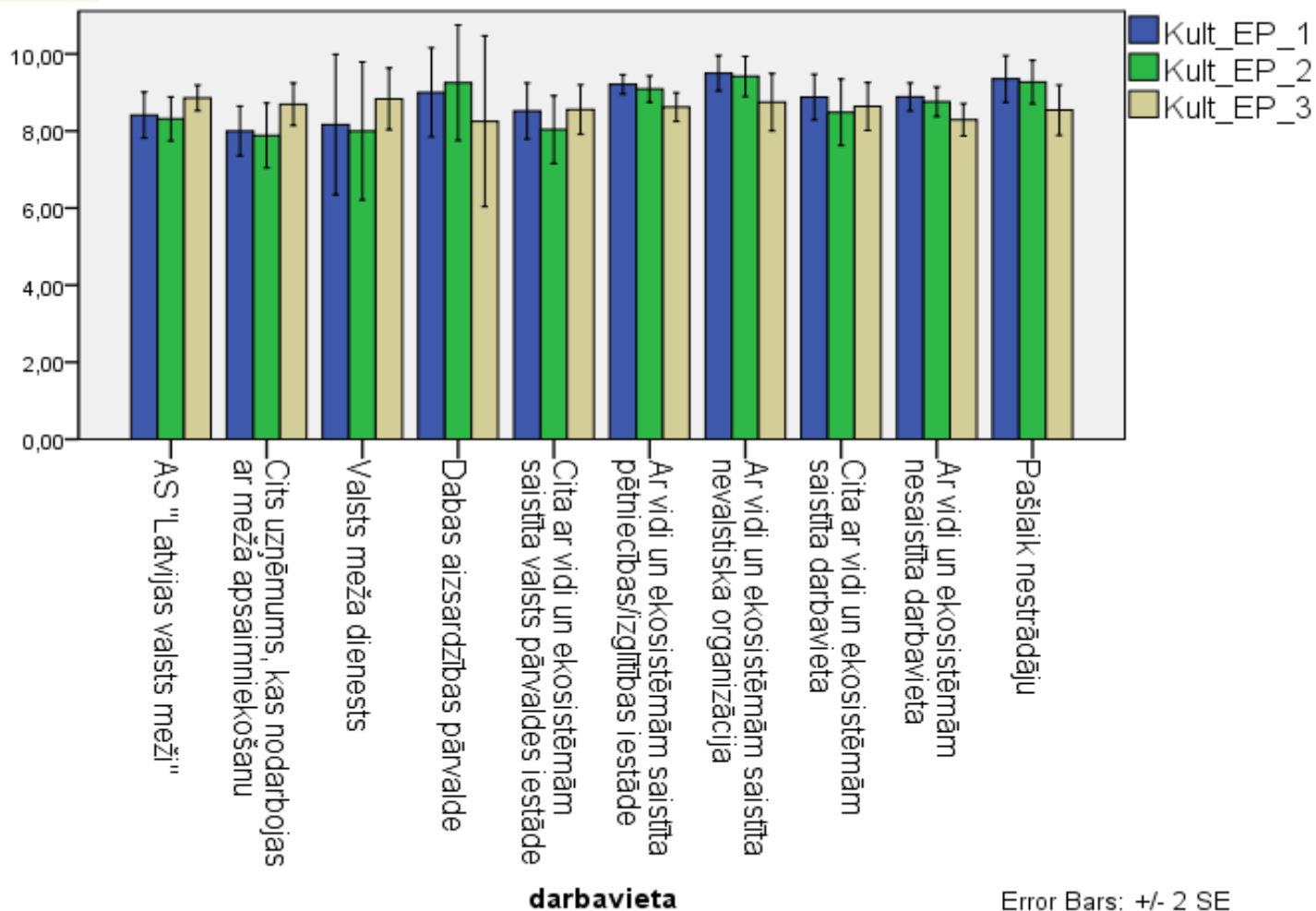
Darba vieta (1)

Darba vieta (2)

Darba vieta (3)

Secinājumi

1. Visatsaucīgākie aptaujas aizpildīšanā bija respondenti, kuru darba vieta nav saistīta ar vidi un ekosistēmām, pētniecības un izglītības iestāžu darbinieki un AS «Latvijas valsts meži» darbinieki. Vismazāk aktīvi aptaujas aizpildīšanā bija VMD, DAP un nevalstisko organizāciju darbinieki.
2. Aptaujātie respondenti vidēji visaugstāk vērtēja meža ekosistēmu regulējošos pakalpojumus un viszemāk – nodrošinošos pakalpojumus.
3. Ekosistēmu pakalpojumu vērtējums atšķīrās gan atkarībā no respondentu dzimuma un vecuma, gan arī no dzīvesvietas, uzturēšanās biežuma mežā, darba vietas un tā, vai mežs ir privātīpašumā.

Paldies par uzmanību!

